Provincie Noord-Brabant

Statenvoorstel 43/25 A

Voorgestelde behandeling		11 of 12 december 2025
Agendavergadering	:	
PS-vergadering	:	

Datum
23 september 2025
Documentnummer
6177588
Programma
Wonen, Werken en Leefomgeving

Onderwerp
Vaststellen Omgevingsverordening Noord-Brabant – regelwijziging 2

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De tweede regelwijziging van de Omgevingsverordening Noord-Brabant bevat de volgende wijzigingen:

- Wijziging van de datum waarop melkvee- en kalverenhouderijen moeten voldoen aan de ammoniakemissie-eisen uit bijlage VI naar 1 juli 2026;
- Het opnemen van een handelingsverbod voor veehouderijen om gebruik te maken van ruimte in een natuurtoestemming die gedurende een periode van drie jaar of langer niet is gebruikt;
- Het opnemen van een informatieplicht voor waterschappen zodat uitvoering gegeven kan worden aan een verlaging van de heffingsvrije voet van 150.000m3/jaar, naar 50.000m3/jaar per 1 januari 2026;
- Het beschermen van twee drinkwaterreserveringsgebieden door deze aan te wijzen als Boringsvrije zone;
- Wijzigingen vanuit gewijzigde omstandigheden of gewijzigde inzichten (onder andere Ladder voor duurzame verstedelijking, Ruimte voor ruimte en luchtwassers binnen Beperkingen veehouderij).

Het voorstel

I. Artikel I De Omgevingsverordening Noord-Brabant - regelwijziging 2 zoals opgenomen in bijlage A vast te stellen.

Artikel II Dat het besluit, bedoeld in artikel I, in werking treedt met ingang van de eerste dag na uitgifte van het Provinciaal blad waarin dit besluit is bekendgemaakt.

II. Gelet op artikel 4.16 van de Omgevingswet de bevoegdheid om

voorbeschermingsregels vast te stellen te delegeren aan Gedeputeerde Staten in het geval dit nodig is om de voorbeschermingsregels in overeenstemming te brengen met de Omgevingsverordening.

Aanleiding

De Omgevingswet kent een systeem van cyclisch werken waarbij instrumenten op basis van monitoring en evaluatie continu geactualiseerd worden. Daarom wordt regelmatig een wijziging van de omgevingsverordening in procedure gebracht. Wijzigingen worden daarbij gebaseerd op wetgeving, nieuw beleid of op aandachtspunten vanuit de uitvoeringspraktijk.

Op 20 mei 2025 hebben wij het ontwerp van deze tweede regelwijziging vastgesteld. Hiervan bent u met een Statenmededeling op de hoogte gesteld. Het ontwerp heeft gedurende een periode van 6 weken ter inzage gelegen. Gedurende die periode hebben 248 personen of instanties een zienswijze ingebracht.
De ingekomen reacties hebben wij samengevat en van een reactie voorzien. Dit is opgenomen in de Nota van inspraak en wijziging, die deel uitmaakt van dit dossier. De zienswijzen geven op onderdelen aanleiding tot aanpassing van het ontwerp. Daarnaast stellen wij enkele ambtshalve wijzigingen van regels voor. Alle wijzigingen ten opzichte van de ontwerpwijziging zijn in hoofdstuk 4 van de Nota van inspraak en wijziging opgenomen.

Op 1 juli hebben wij de Omgevingsverordening Noord-Brabant vastgesteld conform de digitale eisen van de Omgevingswet. Dat betekent dat dit wijzigingsbesluit op andere wijze is vormgegeven dan u gewend bent. In de concept wijzigingsregeling kan u concreet alle wijzigingen zien van de eerder vastgestelde verordening doordat met renvooi is aangegeven welke teksten worden verwijderd (rood) en welke teksten worden toegevoegd (groen). De wijzigingsregeling is als bijlage A opgenomen in het ontwerpbesluit.
U kan de Omgevingsverordening Noord-Brabant, met daarin de voorstellen tot wijziging, raadplegen via: https://noord-brabant.viewer.ow.planoview.nl/voorstelprovincialestaten

Bevoegdheid

Het vaststellen van de omgevingsverordening is de bevoegdheid van Provinciale Staten. Het vaststellen of wijzigen van voorbeschermingsregels is ook de bevoegdheid voor Provinciale Staten. Zij kunnen die bevoegdheid delegeren aan GS.

Rollen en belangen

De Omgevingsverordening Noord-Brabant omvat een veelheid aan onderwerpen. De regels worden gesteld vanwege taken en verantwoordelijkheden uit de Omgevingswet, het borgen van provinciale

belangen of ter uitvoering van provinciaal beleid. Onderstaande tabel is ingevuld vanuit de onderwerpen die in deze regelwijziging zijn betrokken.

Categorie belang	**Provinciale rollen**
1. Bestuurlijk	n.v.t.
2. Financieel	n.v.t.
3. Wettelijk	Artikel 6, eerste en tweede lid van de Habitatrichtlijn, grondwaterheffingen en drinkwaterbeschermingsgebieden
4. Beleid/uitvoering	
5. Juridisch	Kaderstellend

Doel

Uitvoering geven aan het bestuursakkoord (intrekken latente ruimte) en het actueel houden van de Omgevingsverordening vanuit het cyclisch werken van de Omgevingswet.

Argumenten

1. *De wijziging van de Omgevingsverordening is nodig om een aantal aanpassingen door te voeren gericht op verbetering, verduidelijking en betere uitvoerbaarheid*
   De voorgestelde wijzigingen zien op Ruimte voor ruimte, de Ladder voor duurzame verstedelijking, de meldplicht bij ontgrondingsactiviteiten, geothermie, Natuurnetwerk Brabant en Natura 2000, luchtwassers binnen Beperkingen veehouderij, de ontwikkelingsmogelijkheden voor paardenhouderijen in een gebied met waarden, mestdefinities en glastuinbouw. De voorgestelde wijzigingen zijn uitgebreid toegelicht in de Statenmededeling van 20 mei 2025 over de ontwerpwijziging.

2. *De ingekomen zienswijzen en gewijzigde omstandigheden geven op onderdelen aanleiding tot aanpassing van de ontwerpwijziging*
   De ingekomen zienswijzen richten zich met name op de maatwerkregels voor niet in werking zijnde veehouderijen en niet gerealiseerde dierenverblijven.
   In de Statenmededeling 'Intrekkingsbeleid voor natuurtoestemmingen' van 12 november 2024 hebben wij aangekondigd dat wij ongebruikte stikstofruimte in natuurtoestemmingen willen intrekken bij zowel veehouderijbedrijven als industriële bedrijven. Het intrekken van deze ongebruikte ruimte maakt deel uit van de Brabantse Ontwikkelaanpak 2.0. Met deze aanpak zetten we in op vermindering van de stikstofuitstoot in Noord-Brabant. Het intrekken van de ongebruikte ruimte is een noodzakelijke, preventieve passende maatregel, die verdere feitelijke toename van de stikstofdepositie voorkomt en voorkomt dat het effect van andere reducerende maatregelen teniet wordt gedaan.
   Voor veehouderijen hebben wij aangekondigd om via algemene regels in de omgevingsverordening beperkingen te stellen aan het gebruik van latente

ruimte bij veehouderijen. Het ontwerp van de TAM-Omgevingsverordening Noord-Brabant – regelwijziging 2 geeft invulling aan dat voornemen. Vanwege gewijzigde omstandigheden en de zienswijzen wordt voorgesteld om de regeling aan te passen. Een belangrijke wijziging is ontstaan door de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:4909/4929) waardoor voor intern salderen (weer) een vergunningplicht geldt. De (grote) implicaties van deze uitspraken worden steeds duidelijker. Voor een deel van de veehouderijen waarvoor de regeling zou gaan gelden (met name de naar schatting 300 veehouderijen die niet meer in werking zijn), betekent deze uitspraak dat zij een vergunningaanvraag moeten doen als zij de ruimte uit de natuurtoestemming willen inzetten. Voor veehouderijen die de ruimte uit hun milieutoestemming voor het oprichten van een stal nog niet gerealiseerd hebben, betekent de uitspraak dat er bij een gewijzigde uitvoering van de eerdere toestemming geen gebruik meer gemaakt kan worden van die milieutoestemming voor intern salderen. Naarmate de milieutoestemming langer geleden is verleend, is het aannemelijk dat een gewijzigde uitvoering vanwege aangescherpte eisen noodzakelijk is. Dit raakt vooral een groep melkveehouders die in het verleden konden volstaan met een melding Activiteitenbesluit. Dat betekent dat de groep veehouderijen waarvoor acuut handelen is vereist, door de uitspraak kleiner is geworden (naar schatting 200). Hierdoor zien wij een mogelijkheid om het gebruik van niet gerealiseerde (of benutte) ruimte in de natuurtoestemming te beperken met meer ruimte voor individueel maatwerk. Dat komt ook tegemoet aan de ingekomen zienswijzen waarbij veel insprekers specifieke omstandigheden naar voren hebben gebracht waarin de ontwerpregeling, naar hun mening, onevenredige gevolgen zou hebben.
Daarom hebben wij bezien hoe wij de regeling zo vorm kunnen geven dat zowel recht wordt gedaan aan onze plicht om verslechtering van Natura 2000-gebieden tegen te gaan én aan de inbreng van insprekers dat een individuele afweging van belangen nodig is. Dat heeft ertoe geleid dat wij voorstellen om de regeling zo aan te passen dat een combinatie van maatwerkregels en individuele benadering mogelijk is.
Wij vinden het nog steeds van groot belang om een handelingsverbod per 1 juli 2026 op te nemen voor het oprichten of bedrijfsmatig in gebruik nemen van een dierenverblijf, voor zover de daartoe verleende natuurtoestemming gedurende een periode van drie jaar of langer niet is benut. Door met algemene regels te werken, gaat dit verbod voor alle veehouderijen die het betreft op een gelijk moment in. Wij zien dit handelingsverbod daarbij als een tijdelijke maatregel die ons tijd geeft om vervolgens individuele besluiten te nemen voor het intrekken van de niet gerealiseerde (of benutte) ruimte in de natuurtoestemmingen. Hiervoor zullen wij randvoorwaarden en uitgangspunten vaststellen in de Beleidsregel omgevingsrecht Noord-Brabant, waarover wij u in het najaar zullen informeren. Tot slot willen wij een systeem ontwikkelen om natuurtoestemmingen periodiek te blijven herijken zodat in de toekomst latente ruimte blijvend wordt tegen gegaan.

3. *In aanvulling op de ontwerpwijziging zijn nog enkele wijzigingen nodig*
   Alle wijzigingen ten opzichte van de ontwerpregeling zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Nota van inspraak en wijziging. De voorstellen zijn hoofdzakelijk juridisch technisch van aard. Het gaat om de volgende wijzigingen:
   - Beëindigingsregelingen veehouderijlocaties
     In omgevingsverordening is opgenomen dat bij deelname aan een agrarische beëindigingsregeling het bouwperceel moet worden verkleind. Wij stellen voor dit te wijzigen naar 'aangepast'. Verkleinen van het bouwperceel is bij voortzetting van het agrarisch bedrijf (akkerbouw) niet altijd noodzakelijk.
   - Adviescommissie veehouderij
     Op grond van artikel 7.17 en 7.18 is een adviescommissie ingesteld op grond van artikel 82 van de Provinciewet, die ons adviseert over aanpassingen van bijlage VI en over de mate waarin innovatieve ontwikkelingen of vernieuwende bedrijfsconcepten bijdragen aan een ontwikkeling naar zorgvuldige veehouderij. Het werken met een adviescommissie heeft tot gevolg dat aanbestedingsregels gelden, wat tot vertraging kan leiden. Wij stellen voor om voortaan advies te vragen aan een onafhankelijke deskundige in plaats van een formele adviescommissie. Dat betekent dat de artikelen gericht op het verplicht instellen van deze adviescommissie moeten vervallen.
   - Aanpassing begrip natuurtoestemming
     Per abuis is een verkeerde definitie van het begrip 'natuurtoestemming' opgenomen. Deze omissie wordt hersteld.

4. *De bevoegdheid voor het wijzigen van voorbeschermingsregels te delegeren aan Gedeputeerde Staten, voor zover die wijziging nodig is vanwege een aanpassing van de Omgevingsverordening Noord-Brabant*
   Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn de 'oude' rechtstreeks werkende ruimtelijke regels vervangen door voorbeschermingsregels die in de gemeentelijke omgevingsplannen zijn geplaatst. Het gaat daarbij om regels rondom de ontwikkelingsmogelijkheden van veehouderijen, mestbewerking en grootschalige logistiek. Als de regels voor zo'n onderwerp in de Omgevingsverordening inhoudelijk wijzigen, is het ook nodig die wijziging door te voeren in de voorbeschermingsregels.
   Deze tweede regelwijziging bevat zo'n inhoudelijke wijziging doordat wij voorstellen om de oprichting van een luchtwasser mogelijk te maken binnen Beperkingen veehouderij als dat noodzakelijk is om te voldoen aan wettelijke verplichtingen om emissies te beperken. Om deze wijziging (en eventuele toekomstige wijzigingen) te kunnen aanpassen in de voorbeschermingsregels, stellen wij voor om daartoe een delegatiebesluit te nemen. Dit delegatiebesluit is geclausuleerd en kunnen wij alleen inzetten als

wijziging van de voorbeschermingsregels nodig is om die af te stemmen op een vastgestelde wijziging van de Omgevingsverordening Noord-Brabant.

Kanttekeningen

1. *Verschuiving van de datum waarop melkrundvee- en kalverenhouderijen aan de ammoniakemissie-eisen moeten voldoen, betekent uitstel van verminderde ammoniakuitstoot*
   In motie M5-2025 Aanpassing Omgevingsverordening heeft u ons opgeroepen onderzoek te doen naar wat het uitstel betekent voor het totale stikstof reductiepad en hoe dit kan worden opgevangen binnen de veehouderijsector. Dit wordt vanuit de BOS 2.0 opgepakt. Wij vinden het niet wenselijk om los van het maatregelenpakket in de BOS 2.0 hiertoe separate acties in gang te zetten.

Financiën

De uitvoering van het individueel intrekken van omgevingsvergunningen wordt uitgevoerd binnen de reguliere opdracht die aan de omgevingsdiensten is verleend. Daarmee zijn er middelen en capaciteit beschikbaar voor deze werkzaamheden.

Klimaat

N.v.t.

Europese en internationale zaken

De wijzigingen die betrekking hebben op de Natura 2000-gebieden zijn (mede) opgesteld om uitvoering te geven aan Europees rechtelijke verplichtingen.

Planning

Na vaststelling wordt de Omgevingsverordening Noord-Brabant – regelwijziging 2 op de voorgeschreven wijze in het provinciaal blad bekendgemaakt. De regelwijziging treedt vervolgens de dag na bekendmaking - nog vóór 1 januari 2026 - in werking.

Bijlagen

- Nota van inspraak en wijziging
- Bijlage A bij Ontwerpbesluit I 43/25 (wijzigingsregeling met renvooi)

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Datum
23 september 2025
Documentnummer
6177588

de voorzitter, de secretaris,

mr. I.R. Adema drs. G.H.E. Derks MPA